

Päivitettyä lastenanestesiologiaa

Kai Kiviluoma

Pediatric Anesthesia, 4. painos
George A. Gregory (toim.), Churchill Livingstone, Philadelphia 2002
ISBN 0-443-06561-6

Kyseessä on klassikon maineen saaneen oppikirjan uusin painos. Edellisen painoksen ilmestymisestä onkin kulunut 8 vuotta. Kirjan päätoimittaja George A. Gregory toimii Kalifornian yliopistossa San Franciscon lääketieteellisen tiedekunnan pediatrian anestesiologian professorina. Kirjan esipuheessa hän mainitsee toimineensa 33 vuotta sairaalalääkäreiden kouluttajana. Hänen tutkimustoimintansa on edelleen vilkasta, keskittyen lähinnä lastenanestesiologiaan ja sen perustutkimukseen.

Kirjan kirjoittajista kolme on Kanadasta ja loput 34 ovat yhdysvaltalaisia. Käytännön työn lähtökohta poikkeaa siten hiukan meikäläisestä systeemistä, mutta sinänsä perusteet ovat kyllä samanlaiset. Suurimmat erot tulevat esiin käsitellessä lastenanestesiologian eettisiä näkökohtia ja lastenanestesiologista koulutusta. Sinänsä hyvin ansiokkaasti käsiteltyjen eettisten kysymysten kohdalla jatkuvat viittaukset lakitupaan tuntuvat pohjoismaiseen järjestelmään kasvaneesta vieraalta. Lastenanestesiologisen koulutuksen suhteen ainakin Oulussa erikoistuneiden koulutus on mielestäni jo tällä hetkellä tasolla johon Yhdysvalloissa pyritään.

Kirjan rakenne noudattaa uskollisesti aikaisempien painosten jaottelua neljään osioon: 1. *Principles of pediatric anesthesia*. 2. *Pediatric anesthesia management*. 3. *Practice of pediatric anesthesia*. 4. *Special considerations in pediatric anesthesia*. Myös kaikki entiset kappaleet löytyvät päivitettyinä kirjasta. Uudet kappaleet ovat saaneet aiheet: *Training and practice of pediatric anesthesia* ja *Anesthesia for the premature infant*. Uudessa painoksessa on lukuja 29 kappaletta, joista yksi käsittelee lasten tehohoitoa. Jokainen luku on oma kokonaisuutensa, minkä vuoksi osa asioista tulee toistettua useampaan kertaan. Lastenanestesiologian erityispiirteet tulevat kattavasti käsiteltyä, mutta lasten tehohoito on laajuutensa nähden käsitelty melko lyhyesti.

Joka kappaleen lopussa on laaja viiteluettelo. Viitteet ovat ajantasalla sisältäen viitteitä myös tällä

vuosituhannella julkaistuihin tutkimuksiin. Samoin viiteluetteloista löytyy kattavan tuntuiseksi myös eurooppalaisia, pohjoismaisia, suomalaisia ja oululaisiakin tutkimuksia aihepiiristä.

Vaikka kirjoittajat vaihtuvat luvusta toiseen, tekstin ja esityksen tyyli säilyy hyvin yhtenäisenä läpi kirjan. Toimitustyöhön on selvästikin paneuduttu ja kirjan luettavuus on siitä hyötynyt.

Kirjan lopussa on liitteinä kattava lääkeluettelo ja laboratorioviitearvoja. Laboratorioarvot ovat ilahduttavasti yhdysvaltalaisen tyylin (esim. mg/dl) lisäksi myös SI-järjestelmän yksiköissä. Jopa muunto SI-yksiköihin on tässä kirjassa oikein suoritettu. Tekstissä arvot ovat valitettavasti yleensä vain sikäläisissä yksiköissä, joten muunkertoimia joutuu ajoittain kertailemaan. Kirjan hakemisto on peräti 30 sivua pitkä, enkä minä yrityksistä huolimatta keksinyt sinne lisättävää.

Kirjassa esitetyt tiedot ja suositukset perustuvat laajaan kirjallisuuteen. Ilmeisestikin tiedon analysointi on ollut kirjoittajien vastuulla ilman systemaattista analyysiä. Joka tapauksessa kirjan antamat perustiedot ja niiden pohjalta muodotetut toimintaohjeet tuntuvat luotettavilta ja ovat hyvin ajantasalla.

Kirja antaa siis kattavan käsityksen lasten anestesiasta, sen perusteista sekä kohtalaisen johdatuslasten tehohoitoon. Anestesiologiaan perehtymisen alkuvaiheessa olevalle sairaalalääkärille arvioisin kirjan olevan liian raskassoutuinen. Pidemmälle perehtyneelle kirja on hyvä vaihtoehto tietojen syventämiseksi ja hakuteokseksi. Itse olen käyttänyt kirjaa (arvostelutehtävän lisäksi) reilun parin kuukauden aikana lähde- ja tarkistusmateriaalina viiden eri esitelmän teon yhteydessä. Kirja on mielestäni erinomainen perusteos yksikköön, jossa harjoitetaan lasten anestesiaa.

Kai Kiviluoma, LT, dos.
OYS, Anestesiaklinikka
Kai.Kiviluoma@oulu.fi